

Een Nassaushce Perseus, verlosser van Andromeda, ofte de Nederlandsche Maeght

<https://hdl.handle.net/1874/36103>

E E N
NASSAVSHCE PERSEVS,
verlosser van Andromeda,
O F T E
de Nederlantsche Maeght.

*Nieus ghevonden ende Tragi-Comedische vvijsse
voor ijder-mans ooghen ghestelt*

Door I A C O B D V Y M.

Reden Verwindt.

Tot den Leser.

Dieve / Beminde seer Voorsienighe Leser/
Wy hebben in dit ons Ghedenck-Boeck / soo seer ghevolght
ende gebuyct onse moederlike Neerduytsche spraeck / alst
ons mogelijc is geweest: Niet veel en sult ghy vinden eeni-
ghe wytheemsche oft ontleende woorden / ten waer datse soo
heel en al by ons ghebuyct elicken waren / datmen haer seer qualijc coste
mijden: Ghy sult sommige Fransoische / sommige Hooghduytsche / som-
mige Spaensche woorden vinden / ende dat onder de Erijsche nechten
vanden selven landen / daer wy niet om en begheeren berispt te worden:
Ghelijc wy oock niet en begeeren berispt te worden inde namen / die wy
ghelaten hebben / soo sy van outs byde Latijnschen gebuyct zijn geweest /
ende so sy onder Fransoisen / en Hooghduytschen / noch gebuyct worden.
Wy hebben oock so seer het ons mogelijc is geweest / gehouden de Fran-
soische maet / ende in onse Versen oft Regulen gebuyct die sy / Heroikes
oft Heertijc noemen / ende zijn van twaelf ende derthien sillaben lanck.
Wat de sillaben aengaet / die sult ghy oock van behoortlike lengde en cor-
heyt vinden / ten waer in namen oft eenige dingen die onverandert op de
behoortlike maet niet en connen gebracht worden / sonder het verstant en
sin heel te bederven: Doec en begeeren wy niet berispt te worden met eeni-
ghe nau besochte Rediten / die alsoo wy de Fransoische maet volgen / by
haer gheen Rediten en souden zijn: doch hebben wy die soo seer alst doen-
lijc is gheweest ghemijdt / ende en ghelooven niet datse naer het oude ge-
buyct inde veertich Regulen / veel sullen bevonden worden. Widdende
voorts alle cleyne seitselen te willen overslagen / ende alleen te sien op ons
voornemē. dwelc is om de wreetheyt oft tyrannie der Spaengtaerde en
hares aenhangs te doen ghedencken: ende daer teghen te onthouden / de
grootē ende gherouwe liefde / aerbeyt ende sorgfuldicheyt / vande Prin-
cen / uyten huysē van Nassouwen / aen ons bedroefde Vaderlandt bewes-
sen. Ende wy hebben eerst eenen Perseum oft Landt-Verlosser / Come-
dische wijze voorghestelt: Welcke Comedie soo yemandt die begheerden
A ij Speel

Speelwijs den volcke voorts te brengen / sal het Zantel / Radms / oft
Stellagie / moeten redelicken lancf zijn / over deen syde wat meer dan
over de heeft / sal gheschildert staen een Rotze / met dwe handen ofte
boeyen daer aen / twee voor de handen / ende een voor de voeren / daer
int spelen de Maeght moet aen ghebonden staen / maer op de plaets
daer de Maeghe staen sal / moet ronden wy eenen reep gheselbt wor-
den met een goddijcken daer aen / dwelck men sal toeschuyden om de
Maeght te verlichten / als sy niet en speelt. De Maeght moet opt antijcke
ghecleet zijn / hebbende op haer borst de wapen vande Vereenichde Lan-
den. Perseus eerst uytcomende / moet zijn als een fray jonck Heer / cier-
lijck opt antijcks ghecleedt / maer als hy gaet ten strijde / moet hy aen heb-
ben eenen wapen-roef / met de couleur / orange / wit / en blau ghecleet / in
synen sluncken arm moet hy hebben eenen schilt / waer op sal staen de wa-
pen vanden ouden Puns van Draengien : ende inde rechte handt een
zwaert / om tegen den Draecf te strijden. Strijdende sal hy sitten op het
vliegghende Paert / dwelck sal gemaect worden / als comende in een volcke
die behendich moet gemaect worden / aen een starck lancf hout / als een
rebbe : Dit hout moet sluyten in eenen bout / om datter moghen hoogh te
heffen / en omleegh te laten / gins en weer te keeren na den Draecf / om
dient te slaen. Perseus sal op eenen zadel (in dese volck gemaect) sitten /
en hem wel vast binden laten / om dat hy niet en val. De Draecf moet ge-
maect worden van licht hout oft dieck pampier / doch soo / datter een in-
mach / die hem stiert daer hy hem wilt hebben / en die van binnen maecte
vuer en water te spoutwen / na den eytsch vant Spel. Dese Draecf moet
op dander zyde wat veer vande Maeght uytcomen / en moet blau geschil-
dert zijn / hebbende op syne vlueghelen / oft op syne borst / de wapen vande
Hertoch van Alue. Cepheus en Cassiope moeten starckelijck en opt antijcke
sche ghecleedt zijn / ende uyt comen op de zyde tenynden daer Andromeda
staet. De Hophuyden ende Erijslieden zijn lichtelijck te cleeden / na den
eytsch / meest als Spaengiaerden met roode slunders / ende de Dunsche /
als Dunsche. De reste sal sich selven wel vinden / uytgeen dat op de can-
ten gheroyent staet. Biddende den Leser / dit alles ten besten te willen
af nemen / ende sal sulcx mijnen arbeeydt grootelijck verlichten.

Personagien, oft
Menschen die
tot dit Spel ge-
bruijckt vvor-
den.

Den Dichtstelder oft Poet.

Eenen Trommelslager.

Eerste,

Tweede, } der Crijchsluyden,

Derde, }

Eenen Hopman.

Andromeda.

Perseus.

Eenen Boer.

Eenen Statighen Borgher.

Cepheus, Vader van Andromeda.

Cassiope, Moeder van Andromeda.

Eenen Mutsaitze, oft Ionghen.

De Maechden, singende aendē zee-cant.

Den Dicht-stelder segt de Prologhe.

DEN Poët *NASO* een gheschiedenis verbaelt,
Van een *Andromade* die schoon was bouen maten,
Haer Moeder hier door op al dander *Maechden* smaelt,
Want sy beroemden haer, daer de *Zee-Nimphen* saten,
Dat spijt wie leefden al, oft die sulcx mochten baten,
Haer Dochter de schoonst' was hier in dit aertsche pleyn.
Het welck zy wilden gantsch niet onghewroken laten:
Sy waren oock seer schoon, en gheciert int ghemeyn,
Den roem die verdroot haer, en claechden groot en cleyn.
Tot dat ten lesten is, tot *Iuppiters* oor comen,
Hy besteldt de *wraeck*, hy doet binden d'edel greyn
Aen een seer harde *Roet*, haer landt wordt inghenomen:
Den *Draeck* coemt over *Zee*, bloedt-dorstich sonder schromen,
Om haer verslinden, quam hy met seer grooten vlijt,
Sy wordt wel beschreyt, van veel *Vrienden* en de *Vromen*:
Maer sy bleef int verdriet, men hoorde groot ghecryt
Tot dat den vroomen *Heldt*, den *wreedden Draeck* boodt strijdt,
En de *Maeght* heeft verlost, als een vriendt nyt vercoren,
Den *Draeck* moest z wichten haest, al wast hem grooten spijt,
Hy moest seer haest daer van, den moet was hem verloren.
Was liefd' en trouw die ghy aen *Perseo* cost sporen.
Ontbonden wordt de *Maeght*, en ghestelt los en vry:
En desen *Perseus* is den *Prins* hoogh gheboren,
Die al dees *Landen* schoon, soo vromelick stondt by,
Hy heeft se clær verlost, spijt wie dat het oock sy,
Den *Oraengisschen Prins*, wordt dees daedt toe gheschreven.
t*Nassoussche huys* is clær, dat menich hier maeckt bly:
Gods eer die wordt verbreydt, in vryheyt mach elck leven,
Tis desen *Perseus*, die weerde is hooch verheuen,
En daer van *Speel-Wijs* ons hier wordt ghemaect vermaen,
De *wreetheyt* is seer groot, veel quaets wordt daer bedreuen,
Van het *Spaensche Crychsvolck* boos, dat ghy haest sulc verstaen,
Hooft, siet, en leest, merckt de ghelijckenis doch aen,
Want menich die noch leeft, salt moeten waer bekinnen,
Die *God* den zeghen gheeft, mach wel wat groots beginnen.

Vande

3

Vande eerste Geschiedenis, deerste uytcomst.

*Eenen Trommel-slagher, Eerste, Tweede, Derde
der Crijchslieden.*

**Den Trommel-slagher de Trommel op beyde
zijden van't Caneel/gheslaghen hebbende/
Roept:**

AL die gheen die den dienst van Iupiter nu soecken,
Die sullē haer terstont by dē Hopman vercloeckē,
Comt al die vvilt, u vvort seer goet gevveer bestelt,
Elck vindt daer op de handt, besolding goet, en ghelt.

**Op beyde zijden gheroepen hebbende/
gaet weder in.**

Eerste der Crijchslieden.

HOu Maet, vvilt ghy niet voort,
De Trommel slaet om knechten.

Tweede.

Iae, ick coem u aen boort.

Eerste.

Hou Maet, vvilt ghy niet voort.

Tweede.

Ick ben noch niet ghestoort,
Wy soudē moeten vechten.

Eerste.

*Eerste/ en
Tweede/
comen toe
qualijc ge-
cleedt.*

Eerste.

Hou Maet, vyult ghy niet voort,
De trommel slaet om knechten.

Tweede.

VVel ist om quaet te doen, dat can ick vvel aenrechten,
Ick slacht de Spechten siet, die seer veel schade doen.

Eerste.

Gaen vvy dan terfont heen, als fray Crijchsliden koen,
Ick vveet vvy sullen daer gelt en ghevveer ontfanghen.

Tweede.

Die loos is voorvvaer goet, maer ick heb groot verlangen.
V Vaer dat gedijen sal, sulcx vvaer my goet verclaert.

Eerste.

Tgelt ghelijck vvaer dat is, ick vind' my onbesvvaert,
Alst slechts een rijck landt is, daer ghenoech is te rooven.

Tweede.

Ick hoop, vvy sullen sien, dan ist goet te ghelooven,
Daer is geen tvvijfelaen, vvy vvorden haest al rijck.

Eerste.

Al vvarent slagen oock, ick daerom niet en vvijck,
Somtjits soet, somtjits suer, als Crijchslie vvel pleghen.

Tweede.

De Derde
de coemt
myt.

VVel Maet, hoe ist doch al:

Derden.

Ghelt op de handt ghecreghen:
Nu ben ick rijck genoech, ick staeck dverck heel en al,

Eerste.

Ick vved' dat ick my oock haest dervvaerts spoeyen sal,

Maer

Maer vvat ghelt geeft hy ons, daer moet vvcl op gelet zijn.

Derden.

Siet Cameraed', het dunct my een spaens pistolet zijn,
En tgaet voor ons al vvcl, vvy moghen t'onsen vvil:
Vrij ruijten, rooven oock, een moort is cleyn gheschil,
Daer is gheen quaet so groot, vvy mogent al bedriyven,
De maeghden vvorden eerst vercracht, dan jonge vvijven,
VVy sulllen Heeren zyn, t'leyt my so inden sin.

Tvveede.

Maer al is t'landt voor ons, hoe raken vvy daer in,
En souden vvy niet vvcl, voor't gelt, vvat slaghen crijgen.

Derden.

Neen, tis quint voor de hant, vvilt doch vā svvaerheit svvij-
Het landt hoort ons al toe, tis ons ghegheven, ,,siet, (gen,
En daer vvy comen, daer is selden bleven, ,,iet,
Dus spoeyt u der vvvaerts ras, en vvilt al dees sorgh staken.

Eerste.

Goe vriendt, ick en vvil nu niet meer vygh-korvē maken,
Ick prijs t'rapier aen zijd', en t'roer fray op den hals.

Tvveede.

En ick staeck d'vvercken oock, ick acht heel boos en vals
d'Efels te driyven hier, tfij het castaingnen rapen.

Derden.

Tis daer af ghenoech nu, laet doch dat Vercken slapen,
De Honden eten haer, diet vvercken zyn ghevvoon.

Eerste.

VVy crijghen noch vvcl goet gelt vanden Boer te loon:
VVy sulllen hem vrij, noch so heerlick doen opschaffen.

Tvveeden.

Macht gaen naer onsen sin, vvy sulllen hem so straffen,

B

Al

Al vvat daer niet en is, vvort van hem vvcl ghehaelt.

Derde.

De loos is, Sa Boer, ghelt, oft metten hals betaelt,
En diët niet gheeren gheeft, die dreyghen vvy te hanghen.

Eerste.

VVy fullent hoeden vol, noch metter tijdt ontfanghen:
Fora Viellac o, vvort voor ons een goet vverck,, vvay.

Tvveeden.

Tot fulcken vverck ben ick een seer gheschiët clerck,, fray,
Laet my ghevorden doch, ick sal haer vvcl beffieren.

Derden.

Ick en sal groot oft cleyn, noch Paep, noch Coster vieren,
En drincken niet dan vvijn, voor daghelickschen dranck.

Eersten.

En niet dan vvittebroot, en teghen haren danck,
Veel goe pasteyen soet, en veel ghebraden hondren.

Tvveede.

VVat fullē vvy int Lant noch menich schoō dorp plondrē.
Ick vvou daer vvcl aen zijn, t' her t verlangt my te seer.

Derden.

Die nu schijnt eenen Fielt, sal vvorden haest een Heer,
Het gaet hoe dattet vvilt, vvy lyden doch gheen schade.

Eerste.

Ick vveet by my en is ontfermen, noch ghenade,
My en ruckt vviet betaelt, t'fy met crom oft met recht.

Tvveede.

Daer toe te tasten is, ben ick voorvvaer niet slecht,
Iae met cracht en gevvelt, vveet ickt seer vvcl te brouvve.

Der-

7
Derden.

Vvy moeten elck een Hoer en eenen Jonghen houven,
Hem mach vvel grouvven dan, die ons so krijght in huys.

Eerste.

Daer en pas ick niet op, jae niet een enkel cruys,
Al vvat vvy doen, en is voor ons doch gants geen schande.

Tweeden.

Tis al ghenoech ghepreeckt voor lieden van verstande,
Gaen vvy den Hopman by, dat hy ons goe plaets geef.

Derden.

Gaen vvy, t'vvaer jammer doch dat yemant achter bleef,
Als daer gelt voor ons is, ic dan een seer cloeck Heldt,, ben, *Gaen in.*
Maer anders ick my een arm Duyvel in het veldt,, ken.

Vande eerste Gheschiedenis, de tweede uytcomst.

Den Hopman, Eerste, Tweede der Crijchlieden.

Den Hopman.

Hort Crijchlieden cloeck vvy moeten op de been,
Dat niemant sy besorght, oft hy gelt heeft of geen, *De Hopman comt
uyt met*
Int Lant is gelts genoeg, ja lekker genoeg t'eten, *ses of seve
knecht/al*
Het sijde laken vwordt met spiessen u ghemeten, *armelick*
V Vant tis doch al voor ons, gelt, goet, al datter is. *ghecleedt/
gheweer
hebbende.*

Eerste der Crijchlieden.

Hy, dats een Hopman cloeck, vvy vwillen u ghevvis

B ij

Oock

Oock troulick volghen naer, al souden den hals blyven.

Hopman.

En vrees niet, rijckdom sal aen ons, veel haest becliven,
Noyt sulcken crijch voor ons, noch geen gevunster tocht.

Tweede.

Heer Hopman, als een vriendt, so het gheschieden mocht:
Vvaer dat ghedijen sal, sou ick veel vwillen vraghen.

Hopman.

T'vwordt u int cort verclaert, gheleden luttel daghen,
So vvas daer een Princes, Cassiope seer fier,
Die een schoon Dochter heeft, het alderschoonste dier
Dat daer op aerden leeft, en is als de volmaecte:
Vvaer door de Moeder haest tot grootē hoochmoet raecte
En in haer Dochter creegh sy groot behaghen goet,
Dwelc nu een oorfaeck is, dat zijt beclaghen moet,
Door d'onbehoirlic stuck, dat sy daer ginck beginnen,
En seyde sy schoonder vvas, dan al de Zee-Godinnen:
Dat sy haer sulcx vermat, vvas qualic daer ghedaen,
Vvant soo haest vvorde dit van haer lie clær verstaen,
Deed' elc zijn clachten haest, aen Iupiter verheven,
Hoe dat Andromeda sulck een roem vvas ghegheven:
Int vvelck de Moeder, haer heeft ghehoont al te stout:
Beclachden haer ooc dies, met tranen menichfout,
Begeerden daer vvraeck af, en dat in corter stonden.
En Iupiter heeft sulcx seer boos en quaet ghevonden,
Des sendt hy ons daer heen, met volck, en dees heircracht,
Om sulcx te vvreecken, nu met ghevvelt en met macht,
Om het heel Landt al om in den gront te bederven.

Eerste.

Heer Hopman, elck een vuilt seer geeren met u sterven,
Vvant de crijch vwort seer goet, voor ons Lans-knechtē, al.

Tweede.

Tvveede.

Ick meyn dat elck met u vroom en cloeck vechten,,sal,
Nv het soo ghefelt is, elck sal hem ghereet vinden.

Hopman.

VVy moetē schier de schoō Maeght an eē steenrotz bindē,
En ooc bevaren vvel, vvant haer naect groote vvee.
r'Zee-monster dat coemt haest seer schriclick uyt der Zee,
En sal de Maeght met cracht, dan heel en al vernielen,
VVy moeten dervvaerts toe, r'vvaer tijt dat vvy aenvielen:
Des als Crijchslieden cloeck, volght my al stoutlic naer.

Eerste.

VVy volghen alst behoort, den Hopman sonder vaer,
vvy sullen cloecklick staen , als goe ghetrou gh esellen.

Hopman.

Barmherticheyt die en mach u daer gheensins quellen,
Al sonder ghenaed' moet elck vallen in haer landt.

Tvveede.

VVy hebben daer af doch (so ick meyn) goet verstandt,
Lact ons maer slechts begaen, ic hoop tsal seer vvel lucken.

Hopman.

Doet dan al vvat ghy vuilt, vuilt elcken een verdrucken,
Oorlof hebt ghy in als, en spaert noch groot, noch cleyn,
Het hoort u doch al toe, tis voor u doch al ghemeyn,
En laet niet ligghen, dan dat te heet, en te svvaer,, is,
Des gaen vvy cloeclic heen , tvvort u getoont dat vvaer,, is.

Gaen al
in.

Vande eerste Gheschiedenis, de derde uytcomst.

*Andromeda, Den Hopman, Eerste, Tveede
der Crijchslieden.*

Andromeda.

Andro-
meda al-
leen uyt.

IC vvandel hier met lust, tdunct my een schoon landou,
Aen desen bos-cant groen, vā het schoon loof heel rou,
Vā menich bloemkē fraey, ja menich cruyt blinckēde:
Hier gae ick by my selfs, vviydt en breedt bedinckende,
Hoe dat daer soo veel volcx in my behaghen heeft,
Mits ick rijck en schoon ben, elck t'allen daghen gheeft
My den prijs, boven al, des vverelts schoon Goddinnen:
Dat ick de schoonste ben op aerden, sy bekinnen,
En daerom is elck een seer geeren my ontrent.
De Zee-Goddinnen is sulcx al te vvel bekent,
Die daer om op my zijn vervult met nijdt en toren,
Mits sy oock rijckdom groot, in dees ons landou sporen,
En dat mijn schoonheyt is begaeft met deucht, en macht.

Hopman.

De Hop-
man comt
uyt met al
de knech-
ten.

Hier zijn vvy nu int land, dat ons niet en vervvacht,
Elc een hier eer berracht, en laet hem vvel ghebruycken,
Het meest is, dat vvy tvolck doen heel stil zijn, en duycken,
Haer houden in ontsicht, door ons boos, vvreet, voortstel,
VVy moeten aen de Maeght volbringhen ons bevel,
Den last moet ghevolght zijn, oft vvy behaelden schandē,
Sy moet ghebonden zijn vvel vast, met dry svvaer banden,
Met d'Inquisici vvreet, en tbloedich out placact,

En

En met beneming' van s' Lands privilegen quaet,
Aen een steenrotz hart, die Tyranni is gheheten.
Tot dat het Zee-dier, haer heel en al, heeft verbeten:
En tLand haer vrijheyd dan heel verliest en vvort quijt.
Haer schoonheyd maectt haer fier, te moedich ooc altijs,
Maer ick hoop' dat door ons, met haer, haest raedt ghe-
(schaft,, vvordt,
En dat sy en haer lant, van dē hooghmoet gestraft,, vvordt.

Andromeda.

Och, vvat salt vvesen doch, ic krijgh vrees en schrick groot,
En t' hert vvort my int lijf bang, en so svvaer als loot,
vvat gaet my over doch, vvat mach my zijn aenstaende,
Och hulp, hulp, vvat is dit, hier coēt veel krijchvolc gaende *Sy gaet*
Hulpt Iuno, hulpt elc een, ick forgh ick vvord' ontschaect. *wat te*
rug.

Hopman.

Saknechten, valt vrij aen, en al dit gheroep staect,
vvant ten hulpt hier al niet, noch schuddē, noch geen bevē *Sy slaect*
Door Iuppiters bevel, vvilt u ghevanghen gheven, *hand aēde*
Oft ghy u handen vvringt, oft schreyt, ten hulpt al niet. *Maecht.*

Andromeda.

VVel hoe gaet dit toe, elendich svvaer verdriet,
Segt, vvaerom dit geschiet, vvaer toe, tot vvat indē,, doch.

Hopman.

Vraecht niet, vvuy moetē u aen dees steenrotz bindē,, doch
Ten is al gantschlic niet, oft ghy veel huylt oft treurt,
Ghy vvort opt leest ooc noch van dē Zee-Draec verscheurt
Die u met cracht seer fel, hier terstont sal bespringhen.

Eerste.

VVat hulpet, oft ghy u schoon handen veel gaet vvringen,
T vvordt u verboden nu, ghy vvordt ghebonden haest.

Tvrce-

Tvveede.

Sy stelle
haer aen
de roes en
binden
haer.

Tis doch claer om niet, dat ghy nu soo zyt verbaest,
Oft ghy veel tiert oft raest, ten sal niet anders vvesen.

Hopman.

Andromeda, stelt u te vreden doch mits desen,
T'coemt vander Goden hant: hebt vry in als ghedult,
Ten is claer niemands, dan u eyghen moeders schult,
VVat had sy u schoonheyt, so hooghlick te verheffen
De zee-Godinnen moest sulcx vvel seer int hert treffen,
Dat sy u schoonder hiet: jae schoonste boven haer,
En al vvaert ghy sulcx oock, en al vvaer het oock vvaer:
Het zvvijghen vvaer haer best, sy had haer moeten mijdē.

Andromeda.

Ick die ontschuldich ben, moet ick daerom nu lijden,
Diana sulcx vvort u seer bitterlick vertoont,
VVord' ick om tsegghen van mijn moeder soo gheloot:
En moet haest, naer u sprac, d'uer vā mijn doot verbeydē:
Ghy Maechdē des Lants al, coemt en vvilt my beschreydē,
En vaeght de tranen af, van mijn schoon vvanghen root.

Hopman.

Nu, ick vertreck van hier, ick laet u hanghen bloot:
Hout u als crijchslie cloec, bevvaert haer doch vvel vlijtich
Dat sy niet vvord' verloft, vvāt dat vvaer voor ons spijtich,
En een seer groote schand', dus strijdt vroom voor u eer.

Eerste.

Heer Hopman, gaet ghy vrij, vertoont u als een Heer,
vvy sullen soo't behoort, vvel sterck en goe vvacht houvvē

Tvveede.

Laet comen vrij die vvilt, ick sal teghens acht houvvē:
Ick ken niemandt so stout, tsy vyandt oft oock vrient.

Hopman.

Laet tseffens niet veel volcx by haer u ombekint,
Nu ick gae door, ick sal u de Maeght bevelen,, dier,
En ick sal ter vviyl, den Seignoor oock spelen,, hier.

Den Poet oft Dichtstelder beduydende t' Voorgaende.

13
De Hop
man ende
snechten
gaen inen
Andro
meda
wort met
eē gordijn
bedeckt.

A Ndromeda die hier aen dees rotz staer ghebonden,
Is Belgica seer schoon, oft Nederlandsche Maeght:
Om dat sy over schoon en machtich is bevonden,
Dat sy mits vveelde groot, haer te seer moedich draeght:
Te costlick vvas haer niet, als die naer niemant vraeght,
Alst aen Antvverpen heeft eertijden vvel ghebleken.
Haer Moeder begonst stout en seer cloeck onvertzaeght,
De Sraten des Lands, die begonsten vry te spreken:
De Zee-Godinnen, daer vwordt Spaengnen by gheleken,
Dat des Lands hooghmoet gants niet te verdragen docht,
Ialourfy, die quam haer terstont int hert ghestreken,
Des deed' den ouden haer, al het quaet dat hy mocht,
Die des Lands vryheyt heel te niet, te bringhen socht:
Van Iuppiter, dat is, van tSpaengaerts Conincx vveghen:
Is daer haest seer veel volcx int Nederland ghebrocht.
Hy vergat synen eedt, als de Tyrannen pleghen:
Het arme Land vvoud' hy castijden vvel te degghen.
De Maeght stont aen de Rotz, sy vvas in groot verdriet:
Sy vvas van hulp en troost, heel en al, doen verlegghen,
VVat sy ootmoedich bad, ten hielp voorvvaer al niet.
De vergadering' vant volck, is alleen gheschiet,
Om het schoon Nederland in den gront te bederven.
Van den Draeck die af quam, is ons het recht bediet:
Duc Dalf: dē tyran vvreedt, die Duytsland menichvverven
Zijn vyreetheyt heeft beproeft: en die daer ooc deed stervē

Graeff Egmond, Horen oock, met menich Edel-man:
 Hy deed' al dat hy vvou, hy en coft niet verkerven.
 Elc eē die Gods vvoordt focht, die moest feer haest daer vā,
 En die vvat lang bleef, den dood tot zijn deel vvan:
 Te recht stond doen de Maeght aen de rotz onghenadich.
 Veel Princen vvorden oock feer gheplaeght metten ban,
 Met d' Inquifici oock, end' oud' Placaet boosdadich.
 De Previlegen s' Lands socht hy met ernst ghestadich
 Te bringhen heel te niet, de Maeght vvas claer in nood,
 De banden vielen zvvaer, niemand vvas haer beradich:
 r' Land vvorde feer gheschat, van rijckdom cael en blood,
 Den ouden spaenschen haet vervolghden haer ter dood.

Vande tweede Gheschiedenis, de eerste uytcomst.

*Eenen Landman, Eersten, Tvvveden, Derden,
der Crijchslieden.*

Den Landman.

Eenen
 Boerheb-
 bende ee-
 nen kof
 ende een
 cruyt aē
 den arm.

O Ch, vvat salt vvesen doch, vvat salt ten letsten zijn,
 Ic vvord' gefondē nu om schapē-vleesch en vvijn,
 En om goe hoendren ooc, jae cappers en olyven,
 Niet mog'lick en ist claer, dar vvy huys houdend' blijven,
 Koe, Kalf, het laetste peert, vvy zijnt doch schier al quijt,
 Sy eten al goet vvit brood, om my te doen spijt:
 Och gheen benouder vverck, ten is niet om verdraghen:
 VVy settent vry al by, en krijghen t'lijfvol slaghen,
 Ick hebber allen daeghs heel vijfhien inden coft,

Iac

Iae sonder Hoeren stout, als jonckvrouvven fray ghedost,
 En dan de Guyts, diet al in tvvift en roeren stellen.
 Ist om verdraghen oock? voorvvaer neent, by gants hellē.
 Soo't noch iet langher duert, ick scheyder gheheel uyt:
 Dan ben ick schelm, dan dief, dan Luteraen en guyt.
 Als sy aen tafel gaen eer yemands daer vvilt eten:
 Een stuck gouts moet daer zijn, ick en kant nier vergheten:
 Tis seg' ick een diefs stuck, ter vverelt noyt ghehoort.
 Och, dat den heelen hoop diep in zee laegh verfmooort,
 En vvy haer vwaren quijt, ten zijn maer Boeven,, al,
 Ick mach gaen coopen ras, tgheen dat sy behoeven,, al.

De Boer
gaetin.

Eerste.

vvaer mach den schelm den Boer, nu blijven doch so,, lang
 Dat hy vrij com, ick salt hem maken vvel so,, bang,
 Ick moet hem eens ter deegh zijn les, en mores leeren.

De crijchf
lieden co
men alle
dij uyt.

Tvveede.

En bringht hy't niet al, hy sal noch eens vvederkeeren,
 En cluppel, sal troef zijn, soo hy faelt dimeest oft minst.

Derden.

Die eenen Boer leed doet, die doet ons eenen dinst:
 Ic vvensch hē voor den Droes, hy blyft veel te lang achter.

Eerste.

Ghy en soud' voorvvaer niet ghelijcken tot een Pachter:
 Siet, vvaer hy alreed' is, lan achter lam, tred soet.

De Boer
comt we
der uyt.

Den Landman.

Heb ick mijn dinghen nu vvel ghedaen, soo ist goet,
 Maer selden ist te deegh, sy vveren vvat te segghen,
 Tis te cort oft te lanck, sy vvitent t'over legghen:
 Dus met een vvoordt gheseyt: tis eenen quaden hoop.
 Ick siender daer een deel, siet Singnoors, hoe ick loop,

De Boer
comt byde
knechten.

C ij Mij

Mijn lijf is heel nat, van het overvloedich vvater.

Tvveede.

Vvat brengt ghy doch al, ghy roert soo uvven snater:
Salt oock al te deegh ziin, ist hier al inden korf?

Den Landman.

Ghy vraeght so veel, dat ick seer qualick spreken dorf,
Daer is goet schapen vlees, en goe schoone capuynen,
En vvitbrood oocgenoegh, voor sulc eē hoop scharluynē,
Al mijn ghelt is besteed, dat ick ter vverelt heb.

Eerste.

Veillaco, que dise, ghy krijght vvat op u reb:
Waer zijn de cappers, en d'oliven vvcl ghesouten?

Den Landman.

Dat vlees en ken ick niet, ick ken vvcl schape-bouten,
Ick hebber op de merckt al om vvcl naer ghevraeght.

Derden.

VVel fullen vvy met hem noch langher zijn gheplaeght:
Slaet den Rabout doch dood, dat hy so stout comt lieghen.

*Sy staen
de Doer.*

Eerste.

Ey ghy doortrocken siel, meynt ghy ons te bedrieghen,
Slaet hem zijn lijf om tvvee, slaet hem op zijnen sack.

Den Landman.

Hola, hola, ick bid, doet ghemack, doet ghemack:
Ick bid mijns lijfs ghenaed', ick salse noch gaen coopen.

Tvveede.

Ghy schelm, en doet ghy't niet, ghy sult noch so aenloopē,
Is dit vvijn, die ghy brengt, vvcl schelm, vvat pot is dat?

*De fan is
te cleyn.*

Derden.

Hy gheckt claer met ons, gheeft hem eenen voet int gat.

Oghy

17
O ghy doortrocken Boer, ghy betaelt vleus de ballen.

Eerste.

Vvel vvat dunckt u ghy dief, is dit vviijn voor ons allen:
Hy steect dē draeck met ons, voorvvaer hem naect gevveē.

Tvveeden.

Ten is niet half ghenoech, ick drinck dit vvel alleen,
Maer ick vveet goeden raet, laet ons dit hier uyt drincken.

Sy dinc-
ken rond
om.

Den Landman.

Ist nimmermeer te deegh, den moet sal my ontsincken,
Dit spel duert ons te lang, ist vvonder dat t' hert treurt.

Derden.

Daer Patroon, drinckt oock eens, drinckt dat 't hert craeck
en scheurt,
Drincket al schoonkens uyt, ghy moetet doch betalen.

De Boer
dinct de
fan uyt.

Den Landman.

Vvel vvat sal ick nu doen?

Eerste.

Ghy sult vveer ander halen,
Een kan die grooter is, vvant dees is veel te cleyn.

Tvveede.

Ick vveet vvat ons dient, juyft van pas soo ick meyn:
Dat is den rechten pot, daer cond ghyt vvel in vaten.

Sy haelt
een groo-
te cruyt.

Den Landman.

Sou ick soo om vviijn gaen, dat sal ick seer vvel laten,
Ick vveet daer toe gheen ghelt, noch vvaer ickt krijgen sal.

Derden.

Ghy hebt gheloof, en noch dry koeyen op den stal,
Dus maeckt u vvech, oft lijf vol slaghen sal u loon zijn.

C iij

Eer-

Eerste.

Gaet brengt van als met, ghy sult ons eē goet patroon,, ziin
Ghy sult med drincken, baes, dus neemt in als ghedult.

Den Landman.

Ick heb u foo dickmael u darmen al ghevult,
Naemt doch eens een eynd' ic sou daer noch in verheugē,
vvant ick mach ooc vvel vvijn, al vvaert met groote teugē,
Maer dit is de plaegh, dat foo dickmaels is te doen,
Maer overlast is nu doch al om int saysoen.

Dit seght
den Boer
algaende.

Tweede.

Gaet in.

Gaen vvy ter vvijl in huys, het ghebraed aen't spit steken,
Laet ons des boeren vvijf foo vriendlick eens toe spreken
Dat sy ons vriendschap doet, al zvvijghend' en al stil.

Derden.

VVilt sy niet, sy moet vvel, dat is een cleyn gheschil,
De dochters met, t' moet vvel voor ons ziin ten bestē,, ooc
Vercrachten dan ist nood, sulcx doen vvy ten lesten,, ooc.

Gaet in.

Van

19

Vande tweede Gheschiedenis, de tweede uytcomst.

Perseus, Andromeda.

Perseus.

HOe ben ick eenen tijd door Landen omgetoghen,
vvat heb ick soo veel vvouts en vvaters overvlogē,
Sint ick Medusa haer slangachtich hoofd affmeet,
Mijn vlieghend' paert heeft my gevoert seer vviid en breed
Tot dat ick in dit Land ten letsten ben ghecomen,
Gheen schoonder en heb ick ter vverelt oyt vernomen
Noch gheen dat riicker is, noch soo al om verciert,
Met schoone steden groot, en volck vvcl ghemaniert:
r'Land is alom bevvaert, met Duynen, en veel dijcken,
De zee-vaert oock van breed en vviid, doet het verrijcken,
Door't aensien van sulcx, criigh ick int hert groote vreught
Dat de Zee naer by is, doet het land groote deught,
En maeckt dat eick can tot veel plaetsen vrij handelen,
Hoe lieflick ist hier langhs den oever te vvandelen,
Een schoon aerts paradiis en dit niet veel en scheelt,
Maer vvatu, ick sie daer een schoon abasten beelt,
r'Schiint constich ghemaect, jae het schiint oock schier te
leven:

Och vvats dit, ick begin van binnen schier te beven,
Och my dunckt dat het leeft, en rueren sie ick' thaer,
VVat jammer is doch dit, haer aenschiin vvit en claer,
Dunckt my te vvorden nu van groote schaemt heel rood.

*Perseus
comt uyt
wat verre
van An-
dromeda.*

*Sy come
by Andro-
meda.*

Andro-

Andromeda.

VVaer blijf ick arme Maeght, och vvaer ick nu doch dood,
Cost ick vā anxst en vrees mijn schoō geel hayr uyt treckē:
Cost ick mijn ghesicht met mijn handen nu bedecken,
Mijn tranen moctent doen, eylaes ick blijf beschaemt.

Perseus.

O ghy schoon vroulick beeld, u gheen sins en betaemt
Aen dees rotz te staen, veel min aen dees svaere banden:
Eylaes! het jammert my, dat u sneeu vvitte handen
Hier dus ghebonden zijn, en ghy dus vvord ghepijnt.
Al ander zijnt voorvvaer, al ander banden zijnt,
Daer ghy met behoort nu ghebonden vast te vvesen:
Den band der liefden ist, van veel minnaers ghepresen,
Veel beter laeght ghy claer in u schoon soet liefs arm,
Dan dat ghy hier dus staet, des ick my ous erbarm,
Iae, ouer u, segh ick, die mijn hert doet vertzaghen,
VVant dit u ong' luck groot, is gheen sins om verdraghen,
Dus seght my doch recht uyt, vvie ghy ziit, van vvat land,
VVaerom dat u gheschiet, dees noyt ghehoorde schand:
vvant u saeck mocht soo ziin, ghy sout hulp aen my criigen
En vveeft doch niet beschaemt, en vvilt my niet versvviigē
Och, spreeckt doch ongeveynst, miin suyver schoō kersou.

Andromeda.

Gheen vvonder en ist claer, al is miin hert vol rou,
Daer dē angst en schaēt is, gaet den druck dē mont stoppē:
Iae miin vveemoedich hert, voel ick in miin liif cloppen,
Door het ong' liick, dat my als nu ter tijt ghebeurt,
Ten is miin schult niet, al ist dat miin hert betreurt,
Noyt deed' ick eenich quaet, al moet ick nu ontgelden.

Perseus.

VVelck is nu d'oorfaeck dan, vvaerom sy u hier stelden.

Seght

21
Seght eens vvic dat ghy ziit, o edel Vroulick zaet.

Andromeda.

Andromeda ben ick u Dienerf' vroeck en laet,
Van Cepheo en van Cassiope haer beyden
Gheboren, dit land daer ghy u in gaet vermeyden,
Comt oock haerlieden toe, en tis haer heerlickheyt.

Perseus.

Het behaeght my al vvel, dat hier noch vvord gheseyt,
Maer d' oorfaec ons misvals, vvoud' ick vvel geeren vveten.

Andromeda.

Ick en heb gantz geen schult, maer vvel het hoog vermetē
Mijns Moeders, dat heeft my in desen nood ghebracht,
Want sy nu onlangs, eens heel onvvijlick bedacht,
Sprack, int by vvesen van de Zee-Goddinnen moedich,
En hiet my boven haer in schoonheyt overvloedich,
En veel te hoogh oock al miin zeden goet verhief,
En hoe vvel dat my sulcx oock gheensins en vvas lief,
Nochrans so moet ick nu ontschuldich dees straff' lijden.

Perseus.

Om sulck een oorfaeck cleyn, 'thert begint te verbliiden,
Al miin sorgh die vvas, dat daer vvat quaets vvas begaen.

Andromeda.

En Iuppiter nam haest de vvraeck van haer faeck aen,
Om my vvast al ghedaen, om sulcx stae ick ghebonden,
En boven dies, heeft hy ons Land vol volcx ghesonden:
Tot ick verslonden van den Draeck stuer, en vvreed ben,
En hoe vvel dat ick nu miins Moeders groot leed ken,
Ten helpt al niet, ick salt nu moeten haest besueren,
'Tvolc bederft het Land, ick vvacht den Draeck t'aller uerē
Dvvelc my miin jōc hert breect, o Ridder goet en schoon.

D

Per-

Perseus.

Ick bid hebt goeden moet, o ghy miins herrsen croon,
Soo vvaer als ick hier leef, ick en sal niet ghehinghen,
Dat u den fellen Draeck eenichsins sal ombringhen,
Miin lijf, en edel bloet, vvord nu voor u ghevvaeght,
Al is 'Zeemonster sterck, daer vvord niet naer gevraeght,
Ic hoop hem noch seer haest dē hooghmoet vvcl te brekē.

Andromeda.

Och, my dunckt dat ick nu een Enghel daer hoor' spreken,
Hoe! soud doch mogh' liick sijn, den Draeck is veel te fel.

Perseus.

Hy zy starck soo hy vvil, hy blijft er even vvcl,
Hy vvord van my vernielt, des en vvilt niet meer sichten.

Andromeda.

Sulcx en begheer ick niet, ick soud al te seer duchten,
Dat ghy daer blijven soud, en ick dan oock daer naer,
Veel beter sterf ick nu, dan ghy u in ghevaer
Voor my hier gheven soud, 'tfou my te seer verdrieten.

Perseus.

Andromeda miin lief, ghy sult haest troost ghenieten,
d'Overvvinningh' is mijn, ick bid vveest niet beforgh,
Soo ghy in my u hoop stelt, als u vriend en borgh,
En ick u dienaer magh zijn, o schoon bloem vercoren.

Andromeda.

VVaer mijn gheluck soo goet, vvaer ick daer toe gheboren
Dat my sulck een Held, soud toonen sulcke deught,
O miin jonck Ridder cloeck, miin hert int lijf verheught,
Door u aanbieding soet, en u lieflicke vvooden,
Maer noch ben ick bedroeft, en oft ick 't niet en hoorden,
Ick merck seer vvcl u gonst, maer de vrees is te groot,

Mits

23
Mits ick sorgh des Draecks cracht, die u mocht inden noot
Haest brenghen, des bid ick laet my doch alleen sterven.

Perseus.

Andromade schoon lief, laet mijn nu troost ververven,
Beloofst slechts miin te zijn, ghy vvord eer lang verlost.

Andromeda.

Mijn hand die gaf ick u, dat ick eenichsins cost,
Maer miin hert dat spreekt jae, en den mond des geliickē,
Denckt niet vvaer ick verlost, dat ick u sal ontvvijcken,
Maer totter dood toe, blijf ick u altiit ghetrou.

Perseus.

Mijn alderlieffste schoon, ick van gheliicken ou.
Daer op so moet ick nu den rooden mond eens kussen,
Des uytvercoren lief, vvilt den druck nu gants sussen,
Laet den Draeck comen vrij, al vvaert nu oock terstont,
Ick sal u hulpen doch, ick svveert met hert en mont,
En ghy sult sulcx oock haest, al metter daet bevinden.

Sy kust
haer eens.

Andromeda.

VVaert dan niet reden oock, dat ick u lief beminden,
En ick salt voorvvaer doen uyt ongheveynsden aert,
Met een oprechte trou, so lang als my God spaert,
Ick sal in eer en deught, u altiit ghetrou vvesen.

Perseus.

nu ick neem oorlof dan, o miin schoon lief ghepresen,
Ick sal my maken reed, met vvapens soo'r betaemt:
Oft Zee-Diet haest aen quam, dat ghy niet bleef beschaët,
Dus neem ick oorlof Lief, tot dat ick vveer comen,, sal,
En deur miin cloecke daet, u jonck hert vervromen,, sal.

Gaen in.

D ij Den

Den Dichtstelder, beduydende t' Voorgaende.

Hier zijn u nu int eerst voor ooghen claer ghefelt,
Een deel snoo boevē stout, die t'land en al de liedē
Bederven inden grond, en nement met ghevvelt:
Sucx hebben vvy ghesien van't Spaens gespuys geschieden:
Sy vvisfen des Lands schat en rickdom te bespieden:
En cregghen dien, tſy met ghevveld, oft met list,
Al vvic haer teghen stond, moest sterven oft vvegh vliedē,
Op's Lands gherechticheyt en vvord niet eens ghegift.
Iae al haer misdaet vvas te vooren uyt ghevvisft,
Al eer sy hier in dit Land vvaren oyt ghecomen.
Als honden vvaren sy op d'Invvooonders ghehist,
DePrivilegen s' Lands die vvaren heel benomen, (men,
Elck mocht doē vvel te recht voor haer bedrijf seer schro-
VVant doch geen stuck hoe boos, sy dorstent vvel bestaen,
Iae niemand vvasser vry, noch boose noch gheen vromen,
T O D O S L V T E R A N O S, vvas 'tdaghelicx vermaen,
Daer vvas niet in te doen, men liet haer al begaen:
De Maeght vvas aende rotz, dats Tyranni, ghebonden,
Maer Perſeus diet vvist, heeft sulcx vvel leed ghedaen:
Dats den Nassouſchen Prins, Verlosser s' Lands bevonden.
Hy vvist dat de Maeght vvas beladen met drucx vvonden:
Des hy haer sijn hulp bood, en trooste soo hy mocht,
Hy cond niet liiden, dat sy vvorden sou verflonden,
Van dat Alfachtich beeft, dvvelck daer te volghen docht,
Den last, en vvreedden aert, die hy uyt Spaengnen brocht:
Des vvas de Maeght nu vvat den ſvvaren druck stakende,
Mits hoop te vvorden haest van Perſeo besocht,
En dat haer vrijheyt soud eer yet lang sijn nakende.

25

Vande derde Gheschiedenis, de eerste uytcomst.

*Eerste. Tweede, Derde der Crijchslieden, een sta-
tich Borgber.*

Eerste. der Crijchslieden.

SA, Sa, schelm sa de ghelt, of ghy moet nu hangen,,siet,
Den Borgber.

Och, laet my leven doch, ick salt u al langhen,,siet,
Iae al dat ick noch heb, het vword u al ten deel.

Tweede.

O ghy VILLIAC O snoo, tsa haelt het ons gheheel,
En al dat daer noch is, ghy moetet ons al gheven.

Eerste.

Soo moetmen met dit volck, en tflants in vvoonders leven,
VVant het hoort ons al toe, al haer ghelt,lijf en goet.

Tweede.

VVel, vvat brought ghy hier nu, ist dit al, ey armen bloet,
Houd ghy ons ooc so slecht, vvilt ghy ons sulcx vviis makē
Slaet hem dood, slaet hem doot.

Den Borgber.

Och, ick bid, vvilt sulcx staken,
Miins liifs ghenaed, ghenaed, tis dat ick heb oft vveet.

Eerste.

Sa, sa, ghy schelm, ghy lieght, ick vveet al meer bescheet:
Ghy sterft van mijnder hand, oft vvilt al den schat vvijfen.

De twee
eerste co-
mē uyt en
hebben ee-
nen Bor-
gher mee
den hals.

De Bor-
gher gaet
in ende
briengt
wat silver
werck uyt.

Walt op
sijn knien.

Tvveede.

Syn wouwe
hem heel
ter aerden
en steken
hem met
poin-
jaerden.

Aen sijn manlickheyt hanght hem vrij sonder afgruisen,
Met u poingjaerden steeckt, vol gaten in sijn lijf.

Den Borgher.

Ghenaed, ghenaed, houd op, houd op, van sulck bedrijf.
De plaets vvord u ghetoont, daer den schat is gheborghen.

Eerste.

Doet ghy't niet, ick sal u met desen strop vervvorghen,
Daer om beraedt u haest, siet dat ghy niet en lieght.

Tvveede.

T' hert kriight hy in sijn hand, so hy ons meer bedrieght:
Sa schelm, sult ghy doen, oft vvil ick u den beck breken.

Den Borgher.

Syn licht
op sijn
knien.

Och neen, ick ghelooft u, laet my toch een vvoord spreken
Ick heb al miinen schat verborghen naer miin best,
Int huys, omtrent den trap, daer vind ghy al de rest,
Dat ick ter vvereld heb, laet u daer met ghenoeghen.

Eerste.

Ghy schelm, staet dan haest op, en vvilt u by ons voeghen,
So het so niet en is, so ist den lesten dagh.

Syn staet
op.

Tvveede.

Gaet in
en wijsst de
schat.

Comt, dat ghy ons sulcx vviiist, daer en is gheen verdrach,
Oft ghy sterft nu de dood, des gaen vv y ras daer binnen.

Derden, comt uyt ghecleed als een Duytsch

Lants-knecht.

Halfbroc-
ken.

Vv y maken goeden zech, ick moet sulcx vrij bekinnen,
Maer hola, ick moet oock voor my sien in den vvint,
Al vv at dees laten, is voor my al goeden quint:
Veel schotels, kannen oock, yservverck, cleers en bedden:

Man

Man moes dit eerloos volck sulcx vvel ter deegh uyt vveddē
En ick vvil daer naer *zu* met hupfchen ghemoet,,fris.

Eerste.

VVel Seignoor, vvat dunckt u, oft den buyt oock goet,,is.
VWie is nu ons gheliick, vvy vvorden nu als Heeren,
Het viigh-korf maken, siet ghy nu vvel seer verkeerē,
Den Criich is nu seer goet, tgaet vvel naer onsen sin,
T'volck sal daer noch bat aen, ten is noch maer begin,
VVy moeten haer doch heel en al te gronde zeylen.

Tvveede.

Cameraed', gaen vvy nu den buyt vvel gheliick deylē,
VVy moeten noch meer uyt, als het tiid is en kans,
En al dat daer noch blijft, is goet ghenoech voor Hans.

*Den Derden comt vveer uyt, met veel
goets gheladen.*

Pots Felten/ das ist recht dat comt my vvel te staden,
Ick ben vvel so fyvaer met alderley goet gheladen,
Criigh' ick maer slechts te huys, so ben ick riick ghenoegh,
Tis hier al besser dus, dan achter onsen ploegh,
Al mach ick draghen starck, en veel om miin liif,,gorden,
Mē siet dē Lāt-knecht niet riick met sulc bedriif,,vvordē.

Van-

Vande derde Gheschiedenis, de tweede uytcomst.

Andromeda, Cassiope, Cepheus, Perseus.

Andromeda.

De gor-
dijn word
gheopent
ende den
Draeck
comt naer
der.

HElpt Iuno, Pallas helpt, helpt my nu rechte voort
O Perseus mijn lief, eylaes! ick vvord vermoort,
Comt doet my onderstand, ick moeder voorvvaer
blijven,

Den Zee-Draeck die begint het vvater langs te drijven,
Hy comt recht nae my toe, des vervvacht ick de dood,
O lief vvaer blijft ghy nu, helpt my in miinen nood,
Ist doenlick so rast u, om my nu hier t'ontsetten,
Och vvilt de dood van my in dees elend beletten,
vvaer is mijn Moeder nu, o Vader vvaer zitt ghy,
Invvonders des lands al, staet my nu doch oock by,
Och, vvederstaet den Draeck, die my soeckt te verscheuren.

Cassiope.

Vader en Moeder die comen
uyt tot by
de Dochter.
Ick hoor miin Dochter roept, och vvat mach haer gebeurē
Och vriendin vvat let u, vvat is u doch mislichiet.

Andromeda.

Och Moeder comt doch en siet, in vvat groot verdriet
Dat ick bedroefde ben, ick vvord terstont verslonden,
Van desen Zee-Draeck fel, och vvaer ick doch ontbonden,
Dat ick vvech loopen mocht, en vluchten vvijt van hier,
Och Vader miin comt siet dit vreeslijck boos Zee-Dier.
Dat om te dooden my, nu vaerdich en ghereet,, is.

Cephe-

Cepheus.

Och denckt miin liefste Kind, dat my sulcx vvel seer leet is,
Maer vvat can ick ghedoen, ghy vverd te sterck beuvaert,
Ick en mach toonen niet den vaderlicken aert,
T'goet hert soud bliicken vrien, so ick u vvist te troosten.

Cassiope.

Och, isser niemant nu van Zuyd, Noord, VVest, oft Oosten
Die ons ghehelpen kan, verlaet ons yederman,
Och Kind, so moet ick u noch eens omhelsen dan
In beyd' de armen miin: eer ick u sie bederven,
Ghy zitt ontschuldich doch, ick bent die hoor te sterven,
Ghy moest vrien gaen, en ick ontfanghen desen loon.

Sygeest
haer een
oorlof
soen.

Andromeda.

O Perseus vvaer blijft ghy liefste Ridder schoon,
Och, u belooft en trou, is die niet anders t'achten.

Cassiope.

Wel Dochter, vvat roept ghy, vvie moeght ghy doch ver-
vvachten,
VVie sal yet doen voor ons, vvat hangt u doch int hooft.

Andromeda.

Och, ick vervvacht noch een, die my hulp heeft beloofst,
En siet vvaer dat hy comt, als eē Prins seer cloeckmoedich.

Perseus
die comt
uyt.

Cassiope.

O stouten Ridder schoon, met tranen overvloedich,
So bidden vvy, vvalt ons kind, nu doen onderstand,
Verlaten ziin vvy van ons Ridders van het land:
En verschriēt zijn vvy al, groot en cleyn, mans en vrouvvē,
Door al het Criichsvolc boos, die ons heel land benouvvē,
VVy sien ons hertzen leed, vvat connen vvy ghedoen,
Ghesloten is den mond, trecht is uyt het saysoen,

Des hebben vvy niet dan gheveen, verdriet en kermē.

Perseus.

Zijn dit de vwapens om u Dochter te beschermen,
De tranen helpen niet, ghy moester in versien,
Nochtans naeckt u noch trooft, ick sal u de hand bien,
So sy my haer trou, met u bevilling, vvilt gheven:
En dat vvy daer naer als met eede verplicht leven,
Dus verclaert uvven sin, en maket cort in als.

Cassiope.

Vroom Ridder ick moet u eens vliegghen om den hals,
Ist mogh' liick dat ghy sulcx soud derven hier beginnen,
VVy souden u dan clær voor ons Verlosser kinnen:
Ons Vader soud ghy oock, met onsen schoon Soon ziin,
Miin Dochter soud u als dan vvesen tot loon sijn:
En u altiit ghetrou naer des minnaers betamen,
Verbonden soud ghy oock en vast verknocht ziin tsamen,
Iae inder liefden band, ghestadich totter dood.

Cepheus.

O Ridder, staet ons by in desen onsen nood,
Al dat ghy hier begheert, sal u voorvvaer gheschieden:
Ontset ons dochter maer, het geheel Land en lieden,
Iae oock miin Dochter selfs, die svveeren trou en eer.

Perseus.

W beyde bedanck ick, in sonderheyt u heer,
Die my u jonste bied, van uvves dochters vvegghen:
Haer onderstand te doen, ben ick oock gants ghenegghen,
Al soud' ick storten hier voor haer miin edel bloet,
Den draeck en ontsie ick niet, God gheef vvat hy doet,
Siin vvreechtheyt can my niet doen vreesen oft verschricken,
Der Goden bystand sal miin hert en moet verquicken,
Quam hy maer by, vvant ick naer hē cloeckmoedich haeck

Andro-

31
Andromeda schoon lief, en vreeft doch gheenen praeck:
In Iuppiters naem sal ick voor u schoon Maeght striiden,
In Iuppiters naem, die ick moet voor Vaer beliiden.
En Danae is die miin liefste moeder vvas,
Daer hy als reghen van gout is opghedaelt ras:
Des ben ick voorvvaer oock haer beyder kind gheboren.

Cepheus.

O Perseus, met vreught moet ick sulcx nu aenhoren,
Zijt ghy van sulcken stam, so behaeght my dit stuck,
Dat ghy oyt int Land quaemt is voor ons groot gheluck,
En ick priis, dat ghy u so vroomlick derft vermeten.

Perseus.

Medusas slangachtich hooft heb ick af ghesmeten,
En oock het vlieghend' paert, tot buyt van daer ghebrocht,
Soud' ick dan dees schoon Maeght als ick eenichsins mocht
Niet trouliick bystaen nu, en haren druck verschoonen.

Andromeda.

O Perseus miin lief, ick salt u vveder loonen,
En blijven altiit vast met u in trou verplicht:
Maer ick bid voor al en acht het stuck niet te licht,
Op dat ghy niet en blijft, en vvy dan alle beyden.

Perseus.

Den strijd sal haest aengaen, ick moet van u nu scheyden,
Des neem ick oorlof Lief, eer den draeck naerder comt:
Al maect hy groot getier, en vveeft gants niet verschromt
Met dees hand, en dit swaert, sal ick hem schier bevechten.

Cassiope.

Gaet in der Goden naem, toont u niet als den slechten,
Ghy zitt ons toeverlaet, alleen zitt ghy ons hoop.

E ij Andro-

Andromeda.

Ay my, den Draeck die comt.

Perseus.

Sy gaet
in. Nu vvel, ick naer hem loop,
Oorlof al t' samen dan, helpt my met u ghebeden.

Andromeda.

Och Vader, Moeder oock, vvilt doch al te rug treden,
Dat ghy van desen Draeck gheen hinder en ontfanght.

Cassiope.

Oorlof miin lieffte kind, ons al te seer verlanght,
Hoe het met u, en ons al t' samen, noch vergaen,, sal,
Gaenin. VVy fullen van veers sien, hoe't desen Helt bestaen,, sal.

Den Dichtstelder, beduydende t' voorgaende.

Hier hebt ghy nu ghehoort van dees Maeght t' bitter
claghen,
het vvelc het Nederland vvas, vol druex en verdriet
Haer ouders die daer sulcx heel qualick kosten draghen,
Zijn al de Staten s' Lands, die haer hoop vvas te niet,
Door het ghevvelde des Draecx, en dat elck haer verliet,
Al haer bedrijf dat vvas, ghekerm, ghevveen, vol suchten.
Maer Perseus den Heldt, haerlieden de hand bier,
Dats den Oraingschen Prins, die int begin moest vluchten:
die gantsch niet en ontsagh, al des Crijchs svvaer gerucht ē:
Hy bood t' Land sijnen dienst, en toondent openbaer,
Hy rusten hem tot strijd, met hooghmoet sonder duchten,
Om de Maeght by te staen, in allen nood en vaer:
Des quam hy stoutlijck aen, al vvas den Draeck by haer:
het vvelc vvas dē Duc Dalf. seer steur, vvreed en boosdadic
Die heel s' Lands bederf socht, het vvelck bleeck al te claer,
Naer't bevel van den Raed van Spaengnen onghenadich,
Maer

Maer den Nassoufchen Held, die haecten daer gheftadich,
 Om 'tLand t'onsetten van den moetvil en ghevvelde,
 de Vromen haecten seer, mits bloed dorst onversadich,
 die den Draeck had, de Prins doet eenen tocht int veld:
 met Ruyters, Knechten oock, en menich edel Held,
 Int vliegghen van sijn paert, vvas al sijn goet betrouvven,
 Dat is, in Godes macht, heeft hy sijn hoop ghefelt,
 Om te verlossen 'tLand, uyt des Draecks vvreede clouven
 En so te stellen vveer in vrijheyt mans en vrouvven.

Vande vierde Gheschiedenis, de eerste uytcomst.

*Eerste. Tvreede, Derde der Crjchslieden, eenen
 Jonghen.*

Eerste. der Crjchslieden.

VVel Cameraed', ist nu met ons niet vvel verkeert?
 Hoe ontsiet ons elc een, hoe vvorden vvy gheert,
 VVy hebben 'tvsverelts vvensch, vvy moghent al
 ghebriijcken.

*Eerste en
 Tvreede
 comen uyt
 als edellie-
 de gecleert.*

Tvreede.

Schoon Vrouvven, maeghden oock, het moet voor ons al
 vvy criighen alom ghelt, so veel alst ons belieft. (duijcken

Eerste.

VVy vvorden deur ghevvelde, en sonder cost, gherieft,
 vvy vveten ons stuck vrij al heel vvelt' overlegghen.

E ij Tvreede

Tweede.

VVy hebben goet doen, daer derf niemand tegen segghen
Elck soud haest van ons ziin als Keters quaet ghesraft.

Eerste.

Het is, hoe dattet is, daer vvord vvcl raed gheschaft,
Dat sy al naer ons pijp voor en naer moeten danssen.

Tweede.

VWat isser volcx vermoort in Steden, en in Schanffen,
Haer comt niet beters toe, dat Keters vuyl ghespuys.

Eerste.

T'vvas ons al toegheseyt, haef, en erf, hof en huys,
Noyt vvas daer beter Crijch, mocht hy soo blijven duren.

Tweede.

Den Hertoch van Alf sal al ons saeck vvcl uyt vuren,
Hy achtet voorvvaer cleyn, al vvord het Land berooft.

Eerste.

Elck een doet dat hy vvilt, elck heeft de hand opt hoofd,
VVy moghen vvcl op hem ons vast betrouven setten.

Tweede.

Dat de Maeght niet ontfet en vvord, staet vvcl te letten,
VVant ick hoor' daer af vvrij al een seer groot gherucht.

Eerste.

Dat is claer vvcl het minst, daer ick voor ben beducht,
Die sulcx soud vvillen doen, die moest ons dē beck brekē.

Tweede.

Een edel Heer seer cloeck comt haer met d'Ouders spreken
Ick denck 'tmach haer lief zyn, ick sie dat hy haer kust.

Eerste.

Ja, jac, laet hem vvrij doen, ick binner in gheruft,

Hy alleen en kan ons int minst gants niet vervaren.

Trveede.

Wy sullen haer van veers al soetelijck bevaren,
Des gaen vvy op ons vvyacht, en toonen ons fier,, schier,
So yemand ons op vvyilt, het vergaet hem dier,, hier.

Dees
twee gaen
in.

*Den Derden, comt uyt costelijck ghecleed met
eenen Jonghen achter hem.*

Niet isst dat my let, verheught ziin al mijn sinnaen,
Ofst ick oock vveer t'huys quam, soud my vvel yemand
kinnen,

Dit is den
schoonen
Steven
hem selve
besiende.

Als ickt vvel overdenck, ick soud' vvel meynen neen:
Het vijgh-korf maken en dit, is seer verr' van een:
VVant ick ben nu een heer, hoogh gheacht in veel vviikē,
Als eenen Pau soo fier, gae ick langs straten kijken,
Elck een dan op my fiet, om dat ick soo fray pronck,
Is daer dan een schoon vrou, seer fray ick haer belonck:
Straet sy my dan vvel aen, so gae ick naer haer talen.
Mutzafo.

Eenen Jonghen.

VVat ist heer.

Derden.

VVilt eenen spieghel halen,
En dien groot, op dat ick my selfs mach besien.

Den Jonghen.

Hier is hy heer, is hy niet sot, ba, ou goe lien.

Derden.

Gaet ghy daer op een sijd', en blijft nu so stil staende,
VVie mach ick nu doch best ghelijcken alsoo gaende,

De jongē
comt uyt
met eenē
arooten
spieghel.

VVel

VVel Steven, vvat man zilt ghy, fray van lijf en le,
Ick ghelijck eenen DON IDALGOS COMELRE,
T'volck moet voor my alom ter deegh genoegh bestellen,
Ick moet de vverelt doch castijden en seer quellen,
CASTIGADOR heet ick, ick castijd' al den hoop,
Tis meer dan tijd dat ick eens naer miin Vrijdster loop,
En besic oft ick haer vvel ter deegh behaghen,, kan,
Steven is een schoon man, dat alle de lien saghen,, dan.

Gaet in.

Vande vierde Gheschiedenis, de tweede uytcomst.

Andromeda, Cassiope, Cepheus, Perseus.

Andromeda.

De gort
dijn gaet
op.

O Iuppiter, die Aerd' en Hemel al bestiert, (niert
die s' menschen verstant, en al sijn cracht oock ma-
Na u vven vvil al schickt dat hier gebeurt op aerden,
Getrouvven God, vvil nu miin saeck doch eens aenvaerdē
Stiert doch een manlijck hert, in desen vromen Held,
Dat hy my voorstaen magh voor deses Draecks gheveld,
die mijn teer en ionck lijf soeckt deerlick te verscheuren:
Och laet sulck een straf aen u dienst Maeght niet gebeurē:
Mijn Moeder heeft misdaen, ick en vveet nieu vvers af,
Laet dees gheleden schand, ghenoech zijn tot een straf,
Ick ken my selven doch in alles heel ontschuldich,
En ick heb tot noch toe gheleden dit verduldich,
Dus laet het ghenoech zijn, de straf nu voorts op schorst,
Gheeft

Gheeft desen Ridder cracht, die daer so hittich dorst
 Naer de verlossing' mijn, hy vvilt den Draeck bestrijden,
 So haest als hy my sagh, ontfack hy door med lijden,
 En vvas terstont bereet te vechten totter dood,
 des keert u tot my, ick bid aensiet mynen nood,
 VVilt my verhooren doch, laet u van my vermanen,
 Hebt oock med' lijden nu met al mijn bitter tranen,
 Ghebruyckt doch nu ghenaed' met my bedroefde Maeght.

Cassiope
 en Ce-
 pheus die
 comen uyt
 van veers

Cassiope.

Ick en tvvijfel niet en mijn dochter roept en claeght,
 vvant dē Draeck en soect niet dan sijn vvreetheyt te toonē
 des o ghy Goden al, vvilt doch haers eens verschoonen,
 Staet doch den Ridder by, met u Godliicke cracht.

Cepheus.

Dar hy in Draecx ghevveld niet en val onbedacht,
 Spaert hē voor dē bloed dorst, en des Draecx vvreede betē,
 So daer yet is misdaen, vvilt sulcx o God vergheten,
 VVy roepen u nu aen met hert sin en mont.

Andromeda.

O Perseus, vvaer blijft ghy nu, comt doch terstont,
 Eer den Draeck my vernielt, en verscheurt onghenadich,
 Comt en verblijdt haer nu, die in u hoopt ghestadich,
 Comt en bevriid haer, die tot u heel is ghesint.

Perseus.

O Iuppiter, die 'tgoet en dat recht is bemint,
 En sulcx oock voorstaen vvilt, laet my bystand vervverven
 door uven stercken arm, ick ben bereet te sterven:
 Voor dees schoon jonge Maeght, ziit ghy daer met gerieft,
 Ick bid met ootmoed dat u Majesteyt belieft,
 Vvaderlick bystand, met sterckt, en cracht te gheven.
 Dat desen fellen draeck mach nu voor mijn hand beven,

Perseus
 sittende in
 de locht
 opt paert.

Die al de vverld door, een Tyrant is vermaert:
 Hoort, hoort doch, hoe hy roept, hoort hoe hy tiert en
 Sa, Sa, ick hoop ick sal hem t'roepen haest verlcere, (baert
 O ghy fenijnich Beest, ick sal my tot u keeren,
 V vvreetheyt groot sal nu vergaen op staenden voet,
 V onghenadich hert elck een bekennen moet,
 Ghy oud Alfachtich dier, ghy sult miin macht nu proeven
 De Goden ziin met my, u naeckt niet dan bedroeven,
 Veel argher dan een Turck ziit ghy alom befaemt,
 T' sal u berouven haest, dat ghy hier int Land quaemt,
 Sa, sa, sa, vveert u nu, ey dat is u gheschoncken,
 Moordadich boos Serpent, die ziit vol bloets doordronckē
 Ghy blijfter nu dats claer, sa, sa, doet nu u best,
 Ick hoop dat ghy nu vvord ghejaeght uyt dit ghevveft,
 Van miin hand sterft ghy nu, ghy sullet niet ontspringhen.

Andromeda.

Hy schiet
 eenen
 schicht na
 de Draect
 en treect
 sijn
 swaert
 uyt.
 De Draec
 spourvier.

O Perseus mijn lief, draecht forgh voor alle dinghen,
 Dat hy u niet en dood' met sijn fenijnich vier,
 T' hert verschrickt my int liif, als ick hoor sijn ghetier,
 Lief houd u manlijck doch, ick salt aen u verdienen.

Perseus.

Als ick de stem aen hoor, al vvaert ghy uver thienen,
 Soo vveet ick raed met u, doet vrij vvat ghy cont,, noch.

Cassiope.

O Iuppiter ick bid u, ghenaed' ons jont,, doch,
 Aensiet ons t'famen aen barmhertich met u ooghen.

Cepheus.

Ons elend en bederf, vvilt nimmermeer ghedooghen,
 Sterckt desen vromen Held, dat hy ons doch ontset,
 Brengt den Draeck inde val, dat hy nu vvord verplet
 Laet ons o grootste God, door hem nu troost ghenieten.

39
Perseus.

Nu hy met vyer niet can, so meynt hy my begieten
En met veel vvaters my te maken moed' en mat,
vvat vvonder is doch dit, de vleughels vvorden nat
Van dit miin vliegend' paert, och ick moet daer affscheydē:
Ick moet verlaten 'tpaert, en my terstont bereyden,
Om aen den Zeekant hem te bieden den strijd fel,
Luckt het ten eersten niet, 'tluckt noch metter tijd vvcl.

Andromeda.

Och help vvat salt nu zijn, ick moet hier nu claer blijven,
Nu sal den fellen Draeck my arme Maeght ontlijven,
Nu Perseus vvech is, nu ist met my ghedaen,
Siet hoe vvreed comt hy voort, ick moeder nu claer aen,
Nu seg' ick, vaert vvcl Lief, miin Moeder, met miin Vader.

Perseus.

Sa, ghy bloed-dorstich Beest, u com ick nu vvat nader,
Sa, sa, eer yet lang moet ghy sterven van miin hand:
Andromeda schoon Lief vervvacht noch onderstand,
Tot den dood roe, soeck ick u schoon Bruyd te believen,
Sa felle Beest, ick sal u het hoofd nu gaen clicven.
Sa, sa, ghy moetter aen, vveert u vrij so ghy vvilt.

Cassiope.

Den Draeck die vvord bevreesst, dē hoogmoet hē vvat stilt,
Ick hoop tsal noch vvcl zijn, ick begin moet te krijghen.

Cepheus.

r' Beest dat vvord heel vertzaeght, hy begint heel te svvijgē,
Mijn hoop die vvord nu goet, vreught ons ghenaken,, sal,

Perseus.

O ghy invvoonders' Lands, vvilt den druck staken,, al,
Tis met den Draeck ghedaen, hy begint claer te svvichten.

F ij Hy

De Draec
spout wa-
ter.

Gaet mee
den paer-
de in.

Perseus
die come
aendē oer-
ver van
der zee.
Hy laet
de Draeck
met sijn
swaert.

De Draec Hy heeftet al ghenoech, hy can hem niet gherichten,
 begint te Hoort toch hoe dat hy steunt, hoort hoe dat hy sucht,
 stemmen en hy treckt claer sijn clinck in, hy maect hem op de vlucht:
 alleynskes Andromeda mijn lief, vvilt u in als vercloecken,
 te verree- Ick com u seer haest by, ick sal u haest besoecken,
 ken en het Als een verlosser sult ghy my bevinden,, schier,
 hoofte la- En ick hoop, dat ick u haest sal ontbinden,, hier.
 ten hangē.
 Gaen in.

Den Dichtstelder beduydende t' voorgaende.

GHy hebt hier nu ghesien hoe de Maegt vvas in noot
 het Crijchsvole dat gaet nu al vvarent grootelheerē
 des lands benoutheit vvas voorvvaer met allē groot
 s' Draecx vvreetheyt sagh elck een op alle plaetsen meerē:
 de vvreetheyt van Duc Dalf, brocht veel volcx int verseerē
 Des vvas de hoop van troost int Land met allen cleyn,
 s' Lands vrijheyt saghmen haest in bloed vergieten keeren:
 Maer den Nassoufchen Held, uyt enckel liefde reyn
 Die hy het Land toe droegh, en jonden elck ghemeyn.
 Heeft allen raed ghesocht, om de Maeght vrij te maken,
 Hy socht hulp daer hy mocht, en als een Prinslijc greyn
 En liet niet gheeren de Maeght van den Draec ontschaken:
 hy deed terstont al de Lief-hebbers trou ontvvaken,
 Den nood hielt hy haer voor, hy rust hem metter spoet,
 T' gheschiede voorvvaer vvēl, naer aller herten haken:
 den Oraengnisfchen Prins verstreckt oock al sijn goet,
 Hy sett' voor 't Land al by, jae oock sijn Prinslijck bloet,
 Des is hy met sijn heyr, seer cloeck te paerd' gheseten,
 Hy steunt opt vliegghend' paert, dat is Gods goetheyr soet,
 daer hy hem op betrou, dvvēlck vvas al sijn vermeten.
 Hy toonde dat hy vvas op desen Draeck verbeten,
 die hy met gheyveld heeft, als Prins int veld ghesocht,

Des

41

Des heeft hem Duc Dalf oock die siin comst heeft gevvetē
Met al siin volck ghespoeyt, en haest int veld ghebrocht,
de Prins deed' alsdoen dyvaers door de Maef' eenen tocht
En is cloeckmoedich den Draeck int ghesicht ghetreden,
Duck Dalf die toonden hem als die niet geeren vocht,
En baerden daer al om veel list en schalcke zeden,
de tvveede reyf' so quam den Held met volck ghereden
Naer Berghen Henegou, maer het verginck niet vvel:
VVant door groot verraet, had hy schier veel smaet gelede
Voor Perseo vvas dit int hert een groot ghequel,
de hooghmoed des Draecx vvies, siin vvreetheyt vvorde fel
Tot dat hem Perseus by der Zee begheven heeft,
Dat is, tot dat den Prins met cloecken moet seer snel,
In holland, Zeeland oock, veel vvonders bedreven,, heeft,
de vleughels vvordē nat, dyvelck elck toegeschrevē,, heeft:
Dat den Prins om het veld te houden vvas te svvack,
Maer deur des Zeekants hulp, hy als Prins verheven,, heeft,
den Draeck bestreden cloeck, vervyonnen met ghemack,
t'Land stond hem van als toe, van tgeheen dat hem ontbrac
Hy heeft den draeck den Bril van siin ghesicht benomen,
des hy vvel snellick daer van den Zee-kant vertrack,
En is te Land' vvaerts in met zijn ghespuys ghecomen:
En Perseus den held, blijft Beschermmer der vromen,
dus vvord het Land schier in den ouden staet ghestelt:
Elck een begint daer vveer te leven sonder schromen,
d' Afdoen der banden, sal u vvorden haest vertelt,
Naer Spaengnen liep den draec, siin vvreetheyt niet meer
ghelt.

Vande vijfde Gheschiedenis, de eerste uytcomft.

Eerste, Tweede, Derde der Crijchlieden.

Eerste. der Crijchlieden.

De twee
eerste co-
men te
samē uyt.

TPreken is hier nu uyt.

Tweede.

Wy moghen claer vvel gaen,
vvy sirtten by de Bruyt.

Eersten.

Tpreken is hier nu uyt.

Tweeden.

Heel leck is onse schuyt,
Tis niet ons al ghedaen.

Eerste.

Tpreken is hier nu uyt
vvy moghen claer vvel gaen,
vvy maectent veel te grof, ten conde niet bestaen,
Den Crijch heeft nu een gat, het sal ten lesten vuylen,

Tweede.

Neen, noch niet heel en al, vvy sullen erghens schuylen,
Ist alom niet, soo ist in een groot deel van't Landt.

Eerste.

Ons rijk dat is meest uyt, nu den draeck is van kant,
En het eynd' dat sal naer noch moeten den last draghen.

Twee-

Tweede.

In plaets van moervvil, so vervvacht elck een vrij slaghen,
Tis aen den Zeekant uyt, vvy moeten vanden dijck.

Eerste.

Miin hert tuyght my, dat ick seer noode van hier vviyck.
Maer als het nu soo is, vvy moeten noch raed soecken.

Tweede.

Dees Perseus comst hier, mach elck nu vvel vervvloecken,
Hy sal ons hier uyt sien, en dat claer eer yet langh,

Eerste.

Svviygt doch ghy hoeren soon, ghy maect my nu heel bang
Hoe legghent vvy nu aen, vvat fullen vvy aenrechten.

Tweede.

VVeet ghy vvel vvat sal zijn, men salder moeten vechten,
Het rooven, stelen oock, vvas ick al meer ghevvoon.

Eerste.

Al crijghen vvy vvat op, tis onsen rechten loon,
Het beste voor ons is, dat vvy uyt dit Land trecken.

Tweede.

Met het gheld en den buyt, en laet vrij niet seer gecken,
Ick svveer dat ick vvech cost, ick en bleef niet een uer.

Eerste.

VVant Perseus sal ons noch aendoen veel ghetruer,
En deur hem fullen vvy al d'oude vreught hier staken.

Tweede.

VVy moghen ons dan vvel al ons best naer huys maken,
Maer vvie comt ginder doch gheladen als een paert.

Derden

Den Derden.

De Derden. Nu mannen dat is vveer den ganck al naer huys vvaert,
den comt Ick ben des Crijghes sat, ick vvil hem laten varen:
myt ghe- Nu den draek vvech is, sal haer de saeck openbaren,
cleedt als Es geet niet vol recht zu/nu ich wolt bast daer van/
eener T'begint nu eerst, men sal nu comen aen den man,
Duyts. Nu de Heer help haer dan, ick vvil vant boos volc scheydē:
Stil-svijghens gae ick heen, ick vvil niet langher beyden,
Daer en ziin nu doch niet dan slaghen voor de door.

Eerste.

vvel Hans, vvaer vvilt ghy heen? vvaer sorght ghy nu doch
vvilt ghy ons dan als nu hier inden nood verlaten. (voor?

Derden.

Ick ben des Crijghs al moed', ick vvil heen miinder stratē,
Al naer een ander Heer, daer nicu ghelt is int vat.

Trveede.

Hans die slacht ons, hy maeckt den poot niet gheeren nat,
hy sorght dat vvel mocht, by den vvaterkant ghedijen.

Derden.

Niet gheeren vvater en drinck ick, ick moet belijen,
Ben liever int Land, daer den besten vvijn veel vvaft.

Eerste.

Ick sie vvel dat hy op sijn saeck te seer vvel past.
En costen vvy oock vvegh, vvy souden niet lang toeven.

Trveede.

Dat vvy verr' van huys ziin, doet ons veel verdriets proevē
VVant t'loopen naer ons Land, is ons seer onghereet.

Derden.

Nu vvel ick scheyd' daer van, al eer het my doet leet,

Veel

45
Veel gheschicks in ihr beyd', vvilt u oock vvel beraden,
Ick vvyl al soetlijck voort, vvant ick ben vvel gheladen.

Eerste.

Het comt al op ons aen, vvyl blijven inden nood,
Elck een van 't Land, sal nu seer roepen naer ons dood,
Maer vvyl doen al het quaet dat vvyl eenichsins cunnen

Tvveeden.

Vvyl vveten voor al vvel, dat sy ons niet goets gunnen:
Maer vvie vviet hoe dat noch hier naer eens lucken,, sal,
Vvyl vvillen om den crans noch lustich plucken,, al.

Sy geeft
haer de
hand/ en
gaet in.

Gaen in.

Vande vijfde Gheschiedenis, de tweede uytcomst.

*Perseus, Cassiope, Cepheus, Andromeda, de
Maeghden des Lands.*

Perseus.

DEn Draeck en t' volck is vvech, hy is nae sijn geveste
Nu vvord de Maegt vā my ontbonden voor het lesten
Sy vvord van my verlost, door desen mijnen strijt.

Cassiope.

O vromen Ridder cloeck, hoe vvillecom ghy zijt,
En kan thert, noch den mond, te vollen uytghespreken,
Och mijnen liefsten Vriend, van blijchap d'oogen Ieken,
Och ick moet u nu doch eens varen om den hals.

Cepheus.

O edel Ionghelinck, vvyl dancken u van als,

Perseus
met de
Moeder
en Vader
comēmt.

Sy soent
hem.
Sy geeft
hem de
hand.

G

Soo

Soo van jonst, als de daet aen ons met trou bevvesen.
En eeuvelick moet ghy van ons hier zijn ghepresen,
Dat ghy u bloed voor ons soo trouliick hebt ghevvaeght.

Perseus.

En gaen Dit is al tijd verlies, laet ons gaen by de Maeght,
by Andromeda. Dat ick haer magh terstont, van de rotz nu ontbinden.

Andromeda.

Och, daer comt hy, de liefst' van al miin goede vrinden,
Tis miin Verlosser, en miin eenich toeverlaet.

Perseus.

Nu hebt ghy ghesien Lief, hoe my ter herten gaet
u verdriet, uvven nood, en banden afgrijselijck,
Een voor al dunckt my dat ick best los maeck prijselijck:
u handen vyit en schoon, die nu los zijn en vrij.

Hy ont-
bindt haer
de hande.

En soemt
hem.

Andromeda.
Omhelsen moet ick u o Held, met herten blij,
Nu ick ghebruiicken kan miin armen, vriend verheven,
Die hier den Zee-draeck hebt uyt dit ons Land gedreven,
En ons al aenghedaen dees overgroote deught.

Perseus.

Hy ont-
bindt de
voeten.

Nu ziin u voeten los, comt en vveest nu verheught,
Ouytvercoren lief, o miin schoon bloem vol trouvven.

Andromeda.

En soemt
hem noch
eens.

O Perseus miin Lief, ick kan my niet onthouven,
u te soenen eens, die ziit miins hertzen croon,
Die my nu hebt verlost, die alleen den persoon
ziit, die my hebt beschermt, voor dees seer vvreede beeste.

Perseus.

Andromeda danckt God, die alom is de meeste,

Hy

Hy is die den draeck, den Bloethond, heeft neer ghevelt,

Cassiope.

En oock u cloeck verstand, dat ons schier heeft ghestelt,
In d'oude vrijheyd goet, als vvy eertiiden vwaren.

Cepheus.

VVaer mocht haer cloecker daet ter vverelt openbaren,
Als dese nu vvel is, die ghy hier hebt ghebriijckt:
Miin begeert die is nu, dat ghy u hert ontluijckt,
En seght, vvat vvy u voor dees vveldaet fullen gheven.

Perseus.

Niet anders, dan alleen in rechter trou te leven,
Met u lief dochter schoon, die ick soo heb ghesint.

Cassiope.

vvel, vvat segt ghy daer toe, spreekt vrij recht uyt mijn kint,
Oft ghy hem oock begeert, in rechter trou t'aenvaerden,

Andromeda.

Soud' ick vvel kunnen oock yemand in meerder vvaerden
Gehouden boven hem, die my in fulcken nood
Voorghestaen heeft, jae my verlost heeft vander dood,
Och neen, ter vverelt niet, om leven, noch om sterven,
Hy is miin hoop, miin troost, die my vreught doet beervē,
Liefd' en trou comt hem toe, hem en oock anders gheen.

Perseus.

Ick bedanck u dan Lief, ghy staet int hert alleen,
Ghy beyd', vvat seght ghy doch, ist oock u goet behaghen.

Cepheus.

VVy anders doch dan u, die soo hebt vvillen vvaghen
u lijf, en edel bloed, tot onsen onderstand,
Voor onse dochter, jae voor het ghehecle Land,
Des vvy u moghen vvel voor onsen vader kinnen.

G ij

Cassio-

Cassiope.

VWie souden vvy voor u meer soecken oft beminnen,
Die ons verlosser zitt, alst metter daet vvel blijckt,
Ick hoop dat onser gheen van rechter trou en vviijckt:
van u o edel heid, u daet blijft ons indachtich.

Perseus.

De liefde tot miin Lief, die maeckte my sulcx machtich,
Die ick blijf hult en trou, nu en tot aller stond:
Daer op so kusick nu schoon Liefken rooden mond,
Miin trou tot inder dood, sal u altiit ghebeuren.

Hy geeft
haer de
hand
ende kust
haer.

Andromeda.

Oock insghelijcx sult ghy altiit liefd' aen my speuren,
vwant u bevvesen daet, vergheet ick nimmermeer:
Ghy hebt voorvvaer verdient, jae d'alder grootste eer
Diemen aen yemand foud' ter vvereld moghen toonen.

Perseus.

Met goed' liefd' en met trou sal ickt u oock beloonen,
O miin Vriendinne schoon, die vveerdste die daer leeft,
Ick danck u t'samen al, van d'eer die ghy my gheeft:
Maer laet ons allen doch, dees redens nu staken,, hier,
En t'samen al met vreught, ons vvat gaen vermaken,, hier.

Cassiope.

VWat bliidschap is daer langs den oever vander Zee,
Hooft t'heel Land verheught, tis vol bliidschap al ree:
Veel vvonders bedriift elck, met uvven lof te singhen:
Des herten vreught is claer al te quaet te bedvvinghen,
Elck prijft den vromen Held, die ons heeft gemaectt,, vrij,
En elck so hy best mach, der vreughden feest maeckt,, blij.

Daen in.

49

Dit Lied word int openbaer gheson-
ghen oft ghespeelt /

op den Boys:

Schoon Ionckvrou ick moet u claghen.

Andromeda was ghebonden
D'over schoone Maeght/
Schier te niet/by naer verslonden
Thert was haer verzaecht/
Van den Draeck Duct Dalf boosdadich/
Was het Nederland
Gehandelt seer onghenadich/
Door sijn wreede hand.

De Roiz/was wreetheyt gheheeten/
Daer de Maeght aen stond/
Den Draeck was op haer verbeten/
Te seer quaet van grond/
Inquisij. r'placcaet bloedich/
Zijn de Vanden swaer:
Daer met de Maeght seer saechmoedich
Venout was voorwaer.

Wt den huysse van Nassouwen/
Heeft Perseus goet/
Om Andromeda behouwen
Ghewaeght d'Edel bloed:
Hy is haer te hulp ghecomen/
Gloeckmoedich int veld/
Om te beschudden den Vromen/
Als een Christen Heid.

Verheught u allen u daghen
Nederland ghemeyn/
Dat den Heid hem wilde waghent/
Door elck/groot en cleynt.
Van den Prince van Draengnen
Zijn wy doch bevrijdt/
Van den Draeck/die quam uyt Spaengnen
Vol haer ende nijdt.

Graeff Maurits/Prince ghebooren/
Volght den Vader wel/
Hy staet teand gheironlijck voren/
Naer Staten bevel:
Loff/prijs/ moeten wy hem gheuen:
Maer God boven al/
In wijsheit wy door hem leuen/
Eet hem loven sal.

Den Dichtstelder, besluytende al het voorgaende.

DOor't haestich vertreck des Draecx vvas't Criichsvolck
beroert,
Duc dalf toogh uyt het Land, den moet vvas hem verlorē,
Den Zeekant daer hy doen so langh op had gheloert,
Is hem benomen ras, van den Prins uytvercoren:
Die de Maeght heeft verlost, dat is het Land staet voren,
De banden hy ontbind, in vrijheyd ist ghesteld,
VVel te recht saghmen 'tvolck vreught doen alom orborē
Al vvas s' Draecx Criichsvolc boos, niet heel en al uyt tveld
De Maeght en vvorde niet meer ter dood toe ghequelt:
Dat is het vvreed Placaet, en Inquisici bloedich,
Die lieten voor die tijd, haer cracht en haer gheveld,
dē Spaenschē raed, seer quaet, en in sijn stuc hoogmoedich
Aensicnde den toeval, tot den Prins overvloedich,
Heeft den moed end' bloed-dorst vvel laten sincken haest.
Tot s' Lands hulp en bystand, toont Perseus hem spoedich:
Hy maeckten den draeck clær heel vertzaeght en verbaest,
De Previlegen s' Lands gheheel te niet bynaest.
Die vvorden vveer als voor, spijt vyand onderhouven,
Al ist dat den Bloed-raed seer leelick tiert en raest,
den Oraingnischen Prins verlost t' Land uyt benouven:
O Belgi-

51
O BELGICA vvilt dit doch in u hert doorknouppen,
Denckt om de groote deught die door hem is gheschiedt:
Eert het Nassoufche huys, dyvelck is vol liefd' en trouppen
Dat t'land verloft heeft uyt fulck' elend' en verdriet,
De Previlegen en de Vrijheyd vvas te niet:
Spaens soud' ghy voor altiit daer hebben moeten leeren,
Men soud' als flaven groot al onder t'vreed ghebiet,
Als by Scorpioens fel, u hebben sien verkeerren,
VVat vvaert van u ghevveeft, vvat vvaert van al u Heeren:
Ghy vvaert al min dan yet, bedorven tot den grond,
Des mach elck d'edel huys van Nassou feer vvel eeren
Dat soo veel volcx bevrijd, en opent haren mond,
In vrijheyd des ghemoeds leeft elck tot deser stond:
De vvaerheyd magh elck een, nu stoutlijck openbaren.
Is Perseus lang dood, noch blijft het oud verbond,
Men fiet ons tselfde van den Ionghen vvedervaren:
Graeff Mauritz den held, die hem geensins en vvilt sparen,
Voor des Lands vvelvaert goet, maer vroegh en spaed' sorg
draeght,
Om dit Land voor al haer vyanden te bevaren,
Der Heeren Staten vvil, volght hy vvat haer behaeght,
Die so dickvvils daer heeft sijn edel bloed ghevvaeght,
Iae heeft so menich schoon overvvinning' ghecreghen:
Die den vyand selfs meest ghesoght heeft onvertzaeght,
Des en magh sijnen loff nimmermeer ziin versvveghen,
Hy draeght den Laurier crans, als overvvinnners pleghen:
Des den lof, eer, en prijs, moet eevvich tot het end,, zijn,
En sijne vroomhevd, moet de vverelt deur bekend,, zijn.

Eynde des eersten BOCCX.